

hirigintzaren oinarrizko printzipioak

hiria

nola definitu?

hiria

«plazatxoa, foroa, agora; elkarrizketarako,
eztabaidarako, elokuentziarako, politikarako
lekua»

José Ortega y Gasset Espainiako filosofoa, 1927

hiria

«komunitate baten boterearen eta kulturaren
kontzentrazio goreneko puntua»

Lewis Mumford AEBko historialaria, 1938

hiria

«sozialki heterogeneoak diren gizabanakoen
finkamendu handi samarra, dentso eta
iraunkorra»

Louis Wirth soziologoa, 1938

hiriaren lau dimentsioak

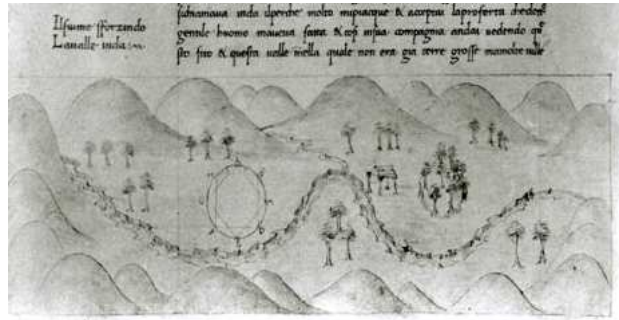
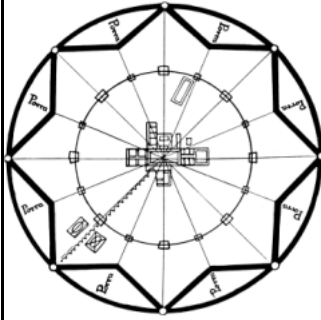
terra

urbs

civitas

polis

hiriaren lau dimentsioak: *terra*

Sforzinda Indo bailaran. Filarete, 1460

hiriaren lau dimentsioak: *urbs*

Erroma, Konstantinoren garaian (306-337). Mussolinik 1933an sustatutako maketa

hiriaren lau dimentsioak: *civitas*

Erromako senatua, hiritargoaren ikurra (XIX. mendeko margoa)

hiriaren lau dimentsioak: *polis*

Antzinako Greziako estatu-hiriak, K. a. VIII. mendean

hirigintza

Londresko 1666ko sute handia (13.200 etxe kiskalita)
erretako eremua eta Christopher Wren-en berreraikitze plana

hiriaren egintza helburu duen jakintza-arloa da
hirigintza; hiriaren iragana eta oraina aztertuz, eta
etorkizunerako aldaketa proiektatzen duen diziplina

hirigintzaren hiru ikuspegiak

«*hirigintza artea da*»
(morfologismoa)

«*hirigintza zientzia da*»
(funtzionalismoa)

«*hirigintza gizartea eraldatzeko tresna da*»
(utopismoa)

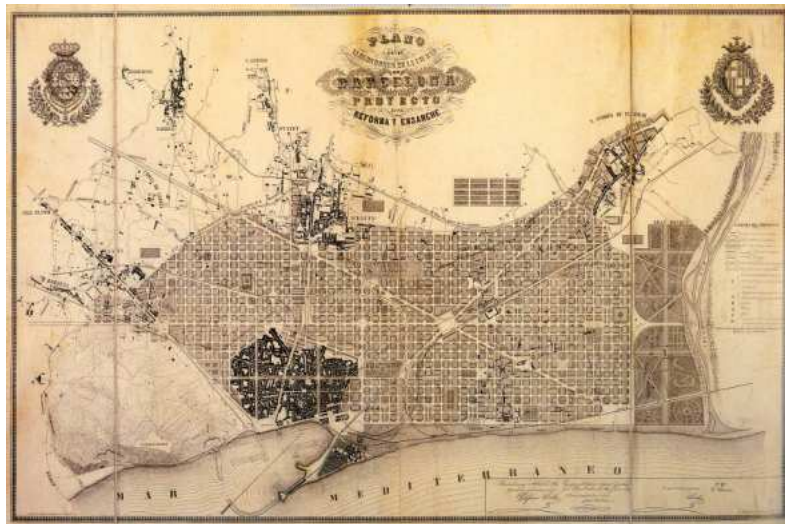
hirigintzaren hiru ikuspegiak: morfologismoa

Palmanova, Italia (Vincenzo Scamozzi, 1593)

hirigintza arazo estetiko gisa

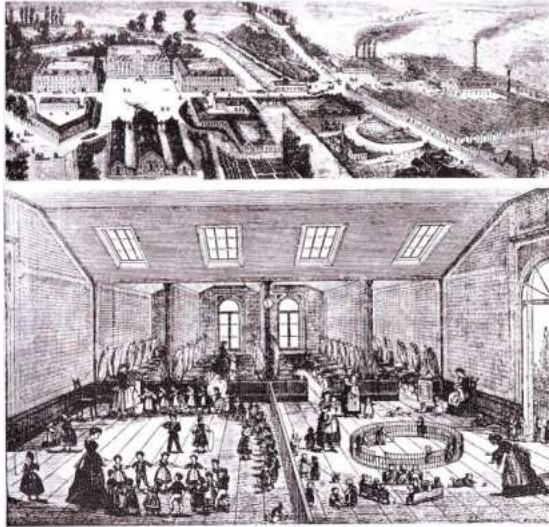
hirigintzaren hiru ikuspegiak: funtzionalismoa

Bartzelonako zabalgunea (Ildefons Cerdá, 1859)

hirigintza zentzuzko teknika gisa

hirigintzaren hiru ikuspegiak: utopismoa

Guiseko (Aisne, Frantzia) 1.200 biztanlerako *Familisteria* (J.B. André Godin, 1877)

hirigintza gizartea hobetzeko bitarteko gisa

publikoa eta pribatua

jabegoa

erabilera

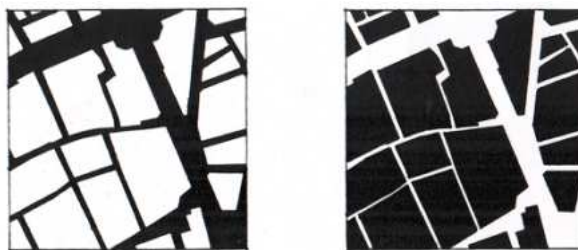
kudeaketa

espazio libre publikoen sarea eta espazio partzelatua

Irungo katastro-partzelarioa (iparra, ezkerrean)

espazio libre publikoen sarea eta espazio partzelatua

osagarritasuna

espazio eraikiak eta ez eraikiak

bolumen isolatuetan
oinarritutako
antolakuntza

Saint Dié, Frantzia (Le Corbusier, 1945)

ohiko kalean
oinarritutako
antolakuntza

Parmako hirigunea

landa-lurzorua eta hiri-lurzorua

Bañares de Rioja 2012an

landa-lurzorua eta hiri-lurzorua

ezberdintasun nagusiak:

urbanizazio-prozesua

espazio libre publikoen sarea

partzelen tamaina eta forma

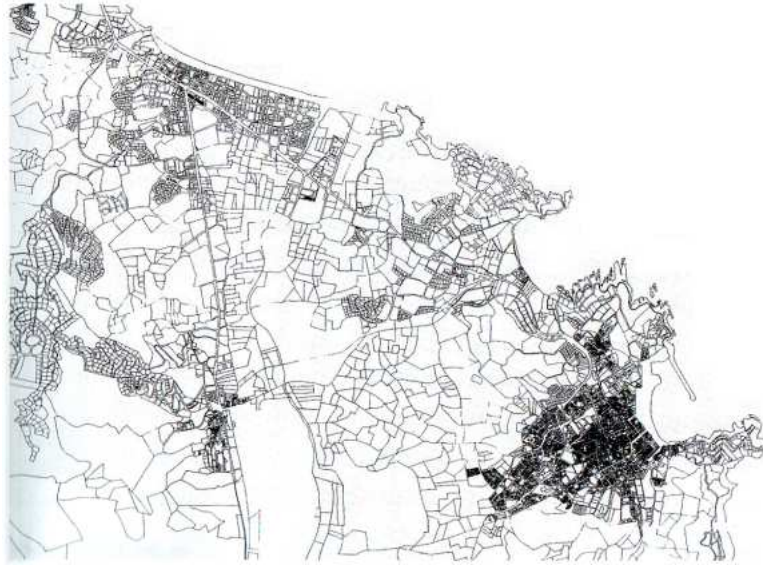
partzelen pribatutasun maila

urbanizazio-prozesua

Gasteizko mendebaldeko zabalpenaren (Zabalgana) urbanizazioa 2005ean

urbanizazio-prozesua: partzelen tamaina

Sant Feliú de Guíxols-eko katastro-partzelarioa (1983)